

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ**

Αθήνα, 15-01-2018

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/307/15-01-2018

Α Π Ο Φ Α Σ Η ΑΡ. 1/2018

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος στην έδρα της την Τετάρτη 06-12-2017 μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, εξ αναβολής της από 01-11-2017 συνεδρίασης και σε συνέχεια της από 08-11-2017 συνεδρίασης, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν ο Αναπληρωτής Πρόεδρος, Γεώργιος Μπατζαλέξης, κωλυομένου του Προέδρου της Αρχής, Κωνσταντίνου Μενουδάκου, το τακτικό μέλος Σπύρος Βλαχόπουλος και τα αναπληρωματικά μέλη Παναγιώτης Ροντογιάννης, ως εισηγητής, και Γρηγόριος Τσόλιας, σε αναπλήρωση των τακτικών μελών Αντωνίου Συμβώνη, και Χαράλαμπου Ανθόπουλου αντίστοιχα, οι οποίοι, αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως, δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Στη συνεδρίαση παρέστησαν, με εντολή του Προέδρου, οι Ιωάννης Λυκοτραφίτης και Γεωργία Παναγοπούλου, ειδικοί επιστήμονες – ελεγκτές ως βοηθοί εισηγητή. Επίσης, παρέστη, με εντολή του Προέδρου, και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του Διοικητικού Τμήματος της Αρχής, ως γραμματέας.

Στην Αρχή υποβλήθηκε η με αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/3215/19-04-2017 καταγγελία, σύμφωνα με την οποία στην επιχείρηση με την επωνυμία «Σουβλακομανία» έχει εγκατασταθεί σύστημα βιντεοεπιτήρησης χωρίς να πληρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις λειτουργίας και μέσω του οποίου πραγματοποιείται επιτήρηση εργαζομένων.

Σε συνέχεια της καταγγελίας αυτής, η Αρχή πραγματοποίησε στις 03-10-2017 επιτόπιο έλεγχο στις εγκαταστάσεις της επιχείρησης «Άλκης ΑΙqι Ζαρμπαλάς Zarballa» (εφεξής «υπεύθυνος επεξεργασίας»), σύμφωνα με το άρθρο 19 στοιχ. η) του ν. 2472/1997. Ο έλεγχος πραγματοποιήθηκε στο κατάστημα εστίασης του υπευθύνου επί της οδού... ,

από τους υπαλλήλους του Τμήματος Ελεγκτών της Γραμματείας της Αρχής Ιωάννη Λυκοτραφίτη και Γεωργία Παναγοπούλου (εφεξής «ομάδα ελέγχου»), μετά από τη με αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/6972/28-09-2017 εντολή του Προέδρου της Αρχής.

Πριν τη διενέργεια του εν λόγω επιτόπιου ελέγχου εξετάστηκε το μητρώο γνωστοποιήσεων που τηρεί η Αρχή, όπου δεν βρέθηκε κατατεθειμένη γνωστοποίηση για επεξεργασία δεδομένων μέσω συστήματος βιντεοεπιτήρησης.

Ο έλεγχος ήταν αιφνίδιος, χωρίς προηγούμενη ενημέρωση του υπεύθυνου επεξεργασίας. Για τη διεξαγωγή του, πέραν της επιτόπιας έρευνας, πραγματοποιήθηκε διαλογική συζήτηση με τον Α, ιδιοκτήτη της επιχείρησης, και τον λογιστή του Β, οι οποίοι, αν και αρχικά απουσίαζαν, αφού ενημερώθηκαν από το προσωπικό του καταστήματος, προσήλθαν στο χώρο και τους επιδόθηκε η εντολή διενέργειας ελέγχου.

Στο πλαίσιο του ελέγχου, η ομάδα ελέγχου διενήργησε επιτόπιο έλεγχο στους χώρους του καταστήματος της επιχείρησης.

Μετά την ολοκλήρωση του επιτόπιου ελέγχου, η ομάδα ελέγχου υπέβαλε στην Αρχή το με αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/7326/12-10-2017 πόρισμα του ελέγχου (εφεξής «Πόρισμα»).

Όπως διαπιστώνεται στο Πόρισμα και καταγράφεται στα ευρήματα:

- Το σύστημα βιντεοεπιτήρησης δεν περιορίζεται σε χώρους εισόδου και εξόδου ή στο ταμείο, αλλά καλύπτει και χώρους εργασίας όπου κινούνται σχεδόν αποκλειστικά εργαζόμενοι.
- Το σύστημα βιντεοεπιτήρησης περιλαμβάνει και κάμερες που επιβλέπουν το χώρο των τραπεζοκαθισμάτων.
- Το σύστημα βιντεοεπιτήρησης λαμβάνει εικόνα και από τη δημόσια οδό και το πεζοδρόμιο, εξωτερικά της κεντρικής εισόδου του καταστήματος.
- Ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν έχει αναρτήσει πινακίδες για την ενημέρωση των υποκειμένων.
- Ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν έχει υποβάλει στην Αρχή γνωστοποίηση του εν λόγω συστήματος βιντεοεπιτήρησης.

Ο υπεύθυνος επεξεργασίας, στη συνέχεια, με το με αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/7604/23-10-2017 έγγραφο της Αρχής εκλήθη νομίμως σε ακρόαση ενώπιον της Αρχής στη συνεδρίαση της 01-11-2017 για να δώσει περαιτέρω διευκρινίσεις και να εκθέσει τις απόψεις του για το θέμα. Μαζί με την κλήση του επιδόθηκε και το ανωτέρω Πόρισμα. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας αιτήθηκε την αναβολή συζήτησης της υπόθεσης με το με αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/7813/31-10-2017 έγγραφό του, η οποία και του χορηγήθηκε για τις 08-11-2017. Η

Αρχή ενημέρωσε σχετικά με την αναβολή τον υπεύθυνο επεξεργασίας με το με αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/7888/02-11-2017 έγγραφο.

Στη συνεδρίαση της 08-11-2017 παρέστησαν οι Α, ιδιοκτήτης της επιχείρησης «Σουβλακομανία» και ο Σταύρος Μουστακίδης με ΑΜΔΣΑ ..., οι οποίοι εξέθεσαν προφορικά τις απόψεις τους και απάντησαν σε ερωτήσεις των μελών του Τμήματος. Στη συνέχεια, ο υπεύθυνος επεξεργασίας έλαβε προθεσμία και κατέθεσε εμπροθέσμως το με αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/8245/16-11-2017 υπόμνημα. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας κατέθεσε επίσης τη με αρ. πρωτ. ΓΝ/ΕΙΣ/3334/16-11-2017 γνωστοποίηση συστήματος βιντεοεπιτήρησης. Στο εν λόγω υπόμνημα αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας εγκατέστησε το σύστημα βιντεοεπιτήρησης για το σκοπό της προστασίας προσώπων και αγαθών και κατόπιν επαναλαμβανόμενων περιστατικών κλοπών και διαρρήξεων.

Η Αρχή, μετά από εξέταση όλων των στοιχείων του φακέλου και αναφορά στα διαμειφθέντα της συνεδρίασης της 08-11-2017, αφού άκουσε τον εισηγητή και τις διευκρινίσεις των βοηθών εισηγητή, οι οποίοι στη συνέχεια αποχώρησαν πριν από τη διάσκεψη και τη λήψη απόφασης, και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Σύμφωνα με το άρθρο 2 στοιχ. α' του ν. 2472/1997 και τις αιτιολογικές σκέψεις 14-17 στο προοίμιο της Οδηγίας 95/46/ΕΚ, τα δεδομένα ήχου και εικόνας, εφόσον αναφέρονται σε πρόσωπα, συνιστούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.
2. Η αποθήκευση και διαβίβαση εικόνας προσώπου, η οποία συλλέγεται από σύστημα βιντεοεπιτήρησης, που λειτουργεί μόνιμα, συνεχώς ή κατά τακτά χρονικά διαστήματα, σε κλειστό ή ανοικτό χώρο συγκέντρωσης ή διέλευσης προσώπων, συνιστά επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και μάλιστα εν όλω ή εν μέρει αυτοματοποιημένη κατά την έννοια των άρθρων 2 στοιχ. δ' και 3 παρ. 1 ν. 2472/1997.
3. Βασική προϋπόθεση, κατά το άρθρο 1 παρ. 1 ν. 2472/1997, για τη νομιμότητα της επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων είναι η τήρηση της αναλογικότητας, υπό την έννοια ότι τα συλλεγόμενα δεδομένα πρέπει να είναι αναγκαία και πρόσφορα για τον επιδιωκόμενο σκοπό, ο οποίος θα πρέπει να μη δύναται να επιτευχθεί με ηπιότερα μέσα.
4. Σύμφωνα με το άρθρο 5 της με αρ. 1/2011 Οδηγίας της Αρχής για τη χρήση συστημάτων βιντεοεπιτήρησης για την προστασία προσώπων και αγαθών, η

νομιμότητα της επεξεργασίας εξετάζεται στο πλαίσιο του σκοπού που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας και σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, η οποία επιβάλλει τα συστήματα βιντεοεπιτήρησης να είναι πρόσφορα και αναγκαία σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό, ο οποίος θα πρέπει να μη δύναται να επιτευχθεί με ηπιότερα μέσα (άρθρο 4 του ν. 2472/1997). Η προσφορότητα και η αναγκαιότητα της βιντεοεπιτήρησης εκτιμάται με βάση τον κίνδυνο που ο υπεύθυνος επεξεργασίας θέλει να αντιμετωπίσει σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό.

5. Περαιτέρω, τα σημεία εγκατάστασης των καμερών και ο τρόπος λήψης των δεδομένων πρέπει να προσδιορίζονται με τέτοιο τρόπο, ώστε τα δεδομένα που συλλέγονται να μην είναι περισσότερα από όσα είναι απολύτως αναγκαία για την εκπλήρωση του σκοπού της επεξεργασίας και να μη θίγονται τα θεμελιώδη δικαιώματα των προσώπων που ευρίσκονται στο χώρο που επιτηρείται και ιδίως να μην παραβιάζεται αυτό το οποίο μπορεί να θεωρηθεί ως «νόμιμη προσδοκία ορισμένου βαθμού προστασίας της ιδιωτικής ζωής» σε συγκεκριμένο χώρο.
6. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 7 της με αρ. 1/2011 Οδηγίας, το σύστημα δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται για την επιτήρηση των εργαζομένων εντός των χώρων εργασίας, εκτός από ειδικές εξαιρετικές περιπτώσεις όπου αυτό δικαιολογείται από τη φύση και τις συνθήκες εργασίας και είναι απαραίτητο για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων ή την προστασία κρίσιμων χώρων εργασίας (π.χ. στρατιωτικά εργοστάσια, τράπεζες, εγκαταστάσεις υψηλού κινδύνου). Για παράδειγμα, σε έναν τυπικό χώρο γραφείων επιχείρησης, η βιντεοεπιτήρηση πρέπει να περιορίζεται σε χώρους εισόδου και εξόδου, χωρίς να επιτηρούνται συγκεκριμένες αίθουσες γραφείων ή διάδρομοι. Εξαίρεση μπορεί να αποτελούν συγκεκριμένοι χώροι, όπως ταμεία ή χώροι με χρηματοκιβώτια, ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό κλπ., υπό τον όρο ότι οι κάμερες εστιάζουν στο αγαθό που προστατεύουν κι όχι στους χώρους των εργαζομένων. Επίσης, σε ειδικούς χώρους, όπως χώροι με ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις ο υπεύθυνος βάρδιας ή ο υπεύθυνος ασφαλείας μπορεί να παρακολουθεί σε πραγματικό χρόνο τους χειριστές μηχανημάτων υψηλής επικινδυνότητας, με σκοπό να επέμβει άμεσα αν συμβεί κάποιο περιστατικό ασφαλείας.
7. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 19 παρ. 2 της με αρ. 1/2011 Οδηγίας, κάμερες επιτρέπεται να τοποθετούνται στα σημεία εισόδου και εξόδου των καταστημάτων, στα ταμεία και τους χώρους φύλαξης χρημάτων, στις αποθήκες εμπορευμάτων, ενώ, σύμφωνα με το άρθρο 19 παρ. 4 της ίδιας Οδηγίας, απαγορεύεται η λειτουργία

καμερών σε χώρους εστίασης και αναψυχής, στα δοκιμαστήρια, στις τουαλέτες και στους χώρους όπου εργάζονται υπάλληλοι καταστήματος και δεν είναι προσιτοί στο κοινό.

8. Σύμφωνα με το άρθρο 12 της με αρ. 1/2011 Οδηγίας, πριν ένα πρόσωπο εισέλθει στην εμβέλεια του συστήματος βιντεοεπιτήρησης, ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να το ενημερώνει, με τρόπο εμφανή και κατανοητό, ότι πρόκειται να εισέλθει σε χώρο που βιντεοσκοπείται. Προς τούτο, πρέπει: α) να αναρτώνται σε επαρκή αριθμό και εμφανές μέρος ευδιάκριτες πινακίδες, όπου θα αναγράφεται το πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου γίνεται η βιντεοσκόπηση (υπεύθυνος επεξεργασίας), ο σκοπός, καθώς και το άτομο με το οποίο οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνήσουν για να ασκήσουν τα δικαιώματα που ο ν. 2472/1997 αναγνωρίζει στο υποκείμενο των δεδομένων.
9. Όπως αναφέρεται στο άρθρο 10 της υπ' αριθμ. 1/2011 Οδηγίας, ο υπεύθυνος επεξεργασίας υποχρεούται να γνωστοποιεί στην Αρχή την εγκατάσταση συστήματος βιντεοεπιτήρησης πριν την έναρξη της επεξεργασίας, σύμφωνα με το άρθρο του 6 ν. 2472/1997.

Στην υπό κρίση περίπτωση, και λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω στοιχεία, προκύπτουν τα εξής:

- Το εν λόγω σύστημα δεν είχε γνωστοποιηθεί στην Αρχή, και ως εκ τούτου υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 ν. 2472/1997.
- Το εν λόγω σύστημα βιντεοεπιτήρησης δεν πληροί τις προϋποθέσεις νομιμότητας που τίθενται στα άρθρα 7, 8, 12 και 19 της με αρ. 1/2011 Οδηγίας της Αρχής, αφού υπήρχαν κάμερες σε χώρο εργασίας, χωρίς να δικαιολογείται από τη φύση και τις συνθήκες εργασίας. Επίσης κάμερες λάμβαναν εικόνα από τα τραπεζοκαθίσματα χώρου εστίασης, και δεν είχαν αναρτηθεί πινακίδες για την ενημέρωση του κοινού σχετικά με το σύστημα βιντεοεπιτήρησης.
- Ως εκ τούτου, συνάγεται ότι έχουν παραβιασθεί και οι θεμελιώδεις επιταγές για τη νομιμότητα κάθε συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που οι διατάξεις των άρθρων 4 και 11 του ν. 2472/1997 θέτουν.

Λαμβάνοντας υπόψη τις ανωτέρω διαπιστώσεις, και ενόψει της βαρύτητας των παραβάσεων που διαπιστώθηκαν, η Αρχή κρίνει ομόφωνα ότι πρέπει να επιβληθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας η προβλεπόμενη στο άρθρο 21 παρ. 1 στοιχ. β' του ν.

2472/1997 κύρωση που αναφέρεται στο διατακτικό της παρούσας και η οποία κρίνεται ανάλογη με τη βαρύτητα των παραβάσεων.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω:

1) Επιβάλλει, με βάση τα άρθρα 19 παρ. 1 στοιχ. στ' και 21 ν. 2472/1997, στον «Άλκη Αιγι Ζαρμπαλάς Zarballa» πρόστιμο χιλίων (1.000) ευρώ για τις ανωτέρω περιγραφόμενες παραβάσεις του ν. 2472/1997.

2) Διατάσσει, με βάση τα άρθρα 19 παρ. 1 στοιχ. στ' και 21 ν. 2472/1997, τον Άλκη Αιγι Ζαρμπαλάς Zarballa όπως προβεί αμελλητί στις ακόλουθες ενέργειες, ενημερώνοντας σχετικά την Αρχή: α) Να αφαιρέσει την κάμερα που βρίσκεται στην κουζίνα του καταστήματος και τις κάμερες που βρίσκονται στο εσωτερικό του καταστήματος και λαμβάνουν εικόνα από το χώρο των τραπεζοκαθισμάτων. β) Να τροποποιήσει το πεδίο λήψης της κάμερας που βρίσκεται στο εξωτερικό του καταστήματος έτσι ώστε να εστιάζει στην είσοδο και να μην λαμβάνει εικόνα από πεζοδρόμιο και δημόσιο δρόμο. γ) Να τροποποιήσει το πεδίο λήψης της κάμερας που επιτηρούν το ταμείο ώστε να λαμβάνει εικόνα μόνο από το ταμείο και όχι από τον πάγκο προετοιμασίας των παραγγελιών. δ) Να καταστρέψει κάθε σχετικό αρχείο με προσωπικά δεδομένα εργαζομένων και πελατών που συλλέχτηκε από το ως τώρα εγκατεστημένο σύστημα βιντεοεπιτήρησης. ε) Να αναρτήσει πινακίδες για την ενημέρωση του κοινού σχετικά με το σύστημα βιντεοεπιτήρησης. στ) Να υποβάλει στην Αρχή τροποποιητική γνωστοποίηση του συστήματος βιντεοεπιτήρησης, μετά τις επιβληθείσες τροποποιήσεις.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου